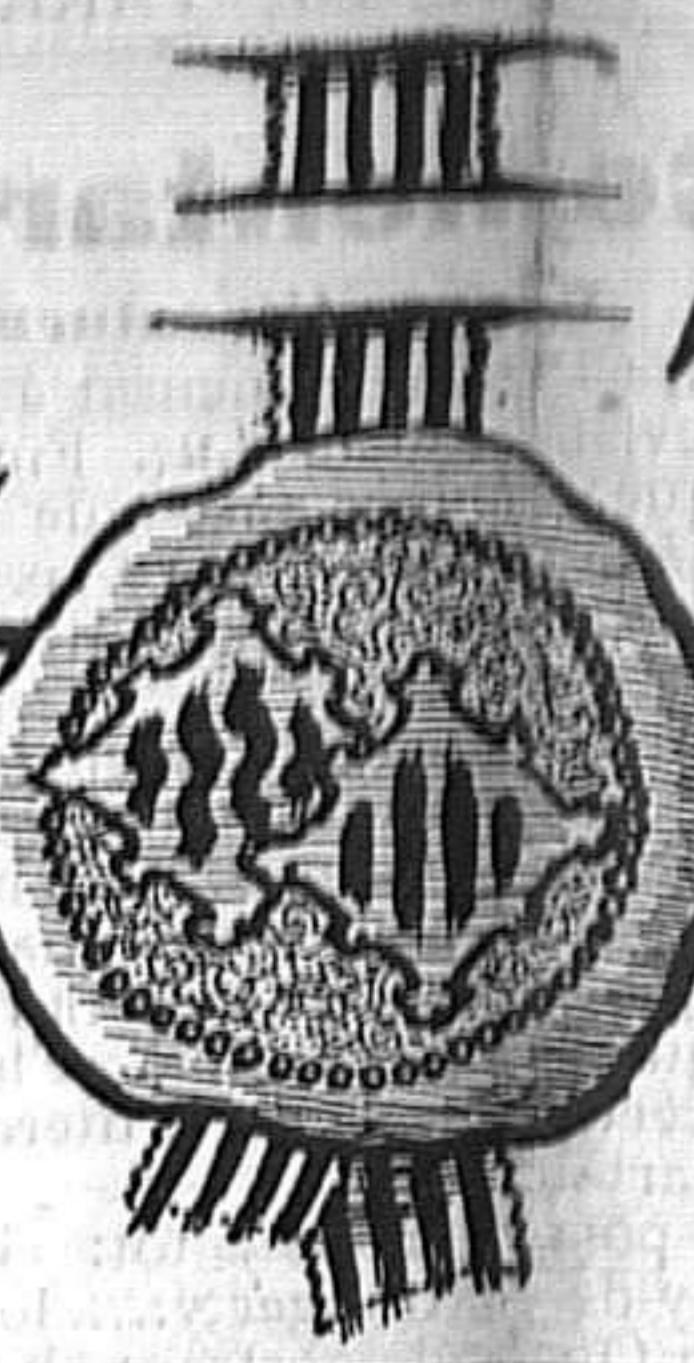

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 3.—Núm. 91.—Diumenge 4 de Maig de 1902.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs; volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisió interior de nostra terra; volém que catalans sian los juegues y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia los pleitos y causas; volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forsova presti servy tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Lo nou regnat

S'ls vells partits polítics que governan las darreras despullas de l'Estat espanyol, estessin dotats d'aquest patriotisme que á cada moment retréuen pera continuar impassibles la seva tasca destructora, ara seria ocasió de que donant eloquent exemple d'abnegació y de civisme, confessessin palesament llur fracàs. Perduada tota esperança de regeneració basada en los motllos del centralisme emperant, l'aurora del nou regnat apareix enterbolida per negres núvols qu'enfusquen de part á part l'horitzó y amenassan esferedidores tristes: ni un raig de sol deixan escapar que porti á l'ànima una engruna de consol, una confiànsa vaga de redempció. Y no obstant això, los mateixos homes y's mateixos procediments continuaran governantnos, sense que la protesta latent de tot un poble basti á fer comprendre als de dalt, los debers que'l són carrechs los imposan.

L'anar tirant característich d'Espanya, aquesta despreocupació completa del demà, regeix y regiràls nostres destins, fins en una època com l'actual, en que tant convindrà per'l sosteniment del règim qu'impera, senyalar una orientació nova que fés reviure l'esperansa en lo cor del poble. Y és que'l són politichs espanyols, acostumats á obrar seguint única y exclusivament la seva voluntat y prescindint en absolut de las aspiracions del poble, han perdut ja tota noció de remordiment que'l podría produhir lo descarat exercici del seu absolutisme.

Dels tres problemas á resoldre á Espanya, lo polítich, l'econòmic y'l social, cap deixa entreveure una solució satisfactoria. L'organisació política espanyola, malgrat lo seu desprestigi, sembla que ha d'esser pèr-durable, puig ni un sol dels partits politichs s'atreveix a mermar las atribucions de l'Estat y molt menys á descontentar á las oligarquías que imperan en tots los ordres de la governació. La qüestió econòmica empitjora cada dia mercès á l'affany explotador dels monopolis que ampara la llei empobreixen l'Estat y dificultan lo desenrotillat de les fonts de riquesa. Y no dihem rès del problema social, porque aquesta qüestió delicadíssima, á la que no s'ha presat aquí l'atenció deguda, nos ha de portar indefectiblement días de sèria perturbació si, com sembla, més que les ensenyansas de l'experiència, volen atendres las disquisicions utòpicas d'una determinada escola.

Això anèm á entrar en lo nou regnat, que, segons manifestació dels capdans de la política, ha d'esser essencialment liberal y democràtic. ¿Què deuen entendre'l són gobernants per democracia y quién concepte tenen de la llibertat?.... No ho sabèm, però s'ls fets no menten y l'història significa quelcom en la vida dels pobles, la democracia pera'l són politichs espanyols no és altra cosa que'l predomini absolut d'uns quants afavorits per las malas arts ó la fortuna, y la llibertat se tradueix en un constant estat d'exceptió, de suspensió de garantias, contra las regions que mostren veritables energias, desitjos sants de regeneració, forses y elements caposos pera empender una vida lliure y progressiva.

Cal que tothom s'hi fixi en la conducta dels goberns d'aquesta desgraciada Espanya, y cal que'n s'hi fixèm principalment los catalans, porque som, per ara, los que tenim més per perdre. A despit de totas las imposicions y dels entrebancs del poder, hem sapigut conservar la nostra personalitat. Treballarem de ferm pera enrobustirla, fent que cada dia sian més claras y eloquentes las manifestacions del nostre geni, pera que'l són politichs que sufreixen lo jou del centralisme prengan exemple y pugan ajudarnos quan arribi l'hora de la

justicia. Y si las demés regions d'Espanya no'n volen seguir, pitjor pera elles, que haurán de soportar lo censurisme estúpit que'n s'ha portat tantas vergonyas.

Los goberns espanyols, ells sabrán per què, oblidan que'l nou regnat és l'últim plasso que se'ls ha concedit pera esmenar los seus errors. Si no l'aprofitan, si continúan pel camí de la disbauxa y de l'insensatesa, governant despòticament, derrotxant sense tò ni sò las riquesas del pais y atiant los odis de classe pera assentir d'amunt de las divisions dels ciutadans lo seu poder tirànic, las conseqüencies no las senyalaràn nosaltres perque prou á la vista de tothom están. Es axiomàtic que en igualtat de circumstancies, unas mateixas causes produheixen idèntichs efectes. Las causas y las circumstancies las coneix y senyala fins lo més ignorant.... Los efectes, no ha passat pas tant temps pera que tothom deixi de recordarlos.

Ho tornèm á repetir. L'aurora del nou regnat apareix enterbolida per negres núvols que'n amenassan tempestat, dol y tristesa. ¡Desgraciada de Espanya si darrera d'aquesta nuvolada esferedidora no s'hi amaga'l Sol potent y vivificador de l'autonomia!

Los esclats del poble

La gent de Madrid decididament cada dia está més distanciada de la de provincias y bona prova d'això nos la dóna la premsa de la Cort sostenint tot sovint ideas tan estranyas, que no sembla sinó que no's dongui compte de la realitat de las cosas.

Y ben mirat no'ls hi faltá rahó per això. Acostumats á trobar sempre les més grans de las facilitats, no están subjectes á Madrid á las tristesas d'un expedienteig que tot ho impossibilita, tot ho anoreja, y ajudantlos l'Estat en tot y per tot á embellir la població, pagantlosi no sols los serveys de luxe, sinó fins los més indispensables, que'l són miserables poblets tenen á càrrec dels ajuntaments, no comprenen ni poden comprehendre que de provincias s'axequi cada dia més potent l'esperit regionalista, dirigit en primer terme á combatrer tanta injusticia, y que algunes vegadas, com ha succehit últimament á Santander, lo poble indignat se prengui indegudament la justicia per sa ma.

Es aqueix un procediment que no podem de cap de las maneras aplaudir, puig de seguir així no sabèm ahont aniriam á parar; però tampoch cometerèm la llegeresa de dir com ho ha fet la prampsa de Madrid, que lo ocorregut á Santander demostrà la falta de cultura d'aquell poble. Y á fè que tenim motius sobrats pera no obrar de lleuger en calificar de un modo tan dur lo fet de cremar lo poble en un moment de perillosa exaltació l'estació del ferro-carril de Santander á Bilbao, aixecada ab carácter provisional en mitj d'un hermos passeig, construïda de fusta, y contra quina estació s'havia reclamat sens fruyt una y mil vegadas.

Tots sabèm lo que passa ab las companyias de ferro-carrils. Amparades pels politichs que forman part del consell d'administració fan sencillament lo que'l són dóna la gana y's burlan de totas las reclamacions hagudas y per haver, essent poch menys que lletra morta per ellas las reals ordres y demés disposicions que las obliguin al cumpliment d'alguna cosa que no'ls hi convinguí.

Aquí, sense anar més lluny, fa molt més temps que patim lo que á Santander los ha exasperat tant. No hi ha més que tenir present lo que passa ab l'estació del ferro-carril del Nort, antigua de la línia de Lleida á Reus y Tarragona.

Aquesta estació, indigna no d'una població com la nostra, cap de línia, sinó fins del més insignificant poble, fou construïda ab carácter també provisional fa més de trenta anys, sobre

terrenos qu'affectan á la via pública, destruïnt l'armonia de la piazza de Olózaga y fins dificultant l'entrada als molls que tants y tants milions costan, servint la tal barraca pera donar una trista idea als viatgers que arriban á Tarragona, siga pel ferrocarril siga per la via marítima, puig tothom queda sorprès al trobarse ab aquell edifici indigne abans y més ara que, no permetentlo l'Ajuntament als del carril cap reparació, està en un estat llastimós.

Bé se'n han fet de reclamacions; hi ha sobre la qüestió de l'enderrocamen de l'esmentada estació una munició de R.O.; s'han enviat comissions á Madrid qu'han vingut carregades de promeses; fins s'ha anunciat per la mateixa companyia qu'en tal fetxa ó en tal altra deixaria de ferse servy per aquella estació. Mes burlantse de tot, segueix com si tal cosa y axis seguirà sens dubte fins que á la companyia del Nort li plaguí ó li convinui no utilisarla.

Això sí, de promeses las que vulguin, d'aplasaments tants com puigu desitjar, y de la mateixa manera que han passat trenta anys ne passaran altres, malgrat las paraules del Ministre d'Obras públicas, qui contestant al diputat per aquesta circumscripció Sr. Cañellas digué últimament que faria cumplir lo manat sobre la ditzosa estació.

Poca confiança tenim ab tot lo que dependeix del centre; mes cal que'n carreguem de nou de paciencia y'l Ajuntament y la Junta d'Obras del Port insisteixin sobre aquest asumpcio, que no fos cas que de seguir las coses com fins ara, ocorrègués qualsevol dia un conflicte que Tarragona seria la primera á doldresen.

Llegíam l'altre dia en un periódich ben centralista per cert, que'l progresos del regionalisme eran deguts més que rès als desacerts dels gobernants, y també podèm afegir que casi sempre, lo no donar la satisfacció deguda als pobles pera servir incondicionalment los interesos de las companyias explotadoras, és lo que ocasiona conflictes y trastorns ab son seguici de rancunias y odis tant poch convenientes pera la bona armonia entre gobernants y gobernats.

Espèrem donchs que las corporacions de Tarragona, treballaran prop del gobern pera assolir l'enderrocamen de la barraca de la piazza del moll, puig després de lo succehit á Santander, hi ha més probabilitats de èxit.

ALS FEDERALS D'AQUESTA TERRA^(*)

May amago las mevas ideas, y en l'ordre de lo polítich me penso que n'he dat probas. Si, donchs, no's creu encertat lo que vaig á dir, al menys se trobarà sincer com ho és.

No'n enganyem nosaltres mateixos los federals sentlos la ilusió de que'l nostre partit és encara robust y fort. No solament no es fort y robust, sinó que ni siquiera es; perque morí ab en Pí y Margall, quals talent, prestigi, venerabilitat y historia havíen estat la seva ànima.

Lo que no morí ni podía morir ab aquell home ilustre es lo federalisme; perque aquest és una aspiració substancial ab los pobles del món civilis, que si per ésser pobles senten ab forsa son dret á l'autonomia, per ésser civilisats la volen agermanada ab la que reconeixen en los altres tan de dret natural com en ellis mateixos.

A las darreries de l'estiu que se acosta, s'ha de fer á Madrid una assemblea de Federals de totas bandas d'Espanya pera reorganizar lo partit. Temps perdu i negoci pels fondistes y las despeseras, al meu modo de

vèure; que més santam faríam los federals catalans quedantnos á casa, vull dir á Catalunya, y parlant nos ab nos de las nostras coses, que anant á lligarnos ab la cadena dels acorts que's prenguin á Madrid per majorias que serán molt espanyolas, però de seguir gens catalanas.

De las ideas l'home n'aprofita aspectes pera ferne partits, y aquests viuen després més de l'home que dels aspectes. Lo partit federal, si hem de parlar sense ganas d'enganyarnos ni d'enganyar als altres, tenia més de piasta que de federal per molts dels nostres correligionaris de Catalunya y de fòra d'ella. Per això s'ha mort ab en Pí y Margall, al meu entendre.

Es cert qu'encaixa en algunes poblacions de Catalunya hi há bons núcleus de federals; però estic segur que, sense trigar gayre, pararan en factors electorals dels problemas que no' trascendeixin més lluny del poble de la ciutat, si no prenem una resolució ferma salvadora, qu'enlayri los esperits catalans y dongui sanitós aprofitament á energies que d'altra modo foran perdudes.

Es hora de sumar per Catalunya: Miquel Laporta.

TORNÉMHI

Creyem que deu capifar á tothom, fins als que may hi havíen pensat, lo mal estat de l'instrucció pública á Espanya; hem arribat á admirarnos y á avergonyirnos del poche que sabem en comparació ab altres payssos més afortunats que'l nostre; nos enmirallèm en nostras grandesas passadas contentantnos en regoneixer y confessar que no havíam sapigut ensopregar los viaranyos que'n han de conduir á l'engrandiment de nostra estimada patria, y això ha fet que'n quedessim encallats sens poguer fer ví de molt temps ensa.

No hi ha dubte que seria un gran mal pera nosaltres que aquest convenciment que, encara que tart, á la fi ha vingut, de nostres desacerts en materia d'ensenyansa, no's traduís en suficient nombre de fets encaminats á redressarlos ab energia, empreñant pera conseguirho, lo camí que han seguit altres nacions pera gaudir los avensos que tan rápidament las han enlayrat per sobre de tots nosaltres.

Fa molt espanyol parlar mal d'Espanya sens pendres la molestia cada dia dels individus que la composan de posarhi'l coll pera transformarla; desde molts anys ha que no venim fent altra feyna que desprestigarla, sens tenir en compte que això es perjudici de nosaltres mateixos; tothom sent la necessitat de canviar de línia de conducta y casi bé ningú fà rès pera conseguirho, y si alguna innovació s'intenta no faltan mal intencionats que, ab miras que sols ellis saben, s'interposan al bell mitj del pas ab la sana intenció de no deixar avensos tot quant fóra convenient per arribar ab breu temps á la fita del camí empir.

Bé sab Deu que al proposar nosaltres á nostra excellentissima Corporació municipal qu'envíi un ó dos mesos á Italia pera profitar-se de las ensenyansas que's donan sobre treballs manuals en lo cursillo próxim a obrir-se á Ripatransone, no'n guia altra mira que la de gaudir pera Tarragona l'orgull de ser la porta-estandard d'Espanya de tan fructifera instauració; mes no hem sapigut endevinar lo gust de tothom y se'n ha oposat rancuniosa resistencia que avuy encara no'n s'ha sabèm explicar; nosaltres creiem, y seguim creient encara, que ab aytal ensenyansa receptem elixir de vida á l'anèmica cultura que las trabas oficials nos han imposat, y no ha pogut faltar qui donant torsadas interpretacions á nostres fins nobles, creiu que no pot ésser que sols nos guin fins purament altruistas y ns tirá en cara com

grapada de llot, que nostre únic y principal objecte es sostrerer unas quantas mils pessetas de la caixa del Comú. Y és qu'encaixa hi han homes incapassos de tota modificació envers lo progrès; que no poden sofrir que la generació present lluyti pera fugir del medi plè de mesquindats y convencionalismes en qu'ells visqueren, plè d'ignorancia y de peresa verge; són la brossa que ha de netear la destral del llenyador.

Y aquest es potser lo mal més gròs que patim á Espanya; mentres los de dalt s'entretenen en embollar l'ensenyança, posanthi'l lastre de lleys y més lleys que ningú fà's medis possibles pera que's converteixin en realitats, los d'abaix—no tots,—s'aferran á rancias rutinas, defectes sens dubte de la mala educació que reben quan deixaixables, y per no saber ó no voler reaccionar per propi impuls contra anticis vicis, los perpetuan transmetents á las novas generacions, que no serian més que una fidel reproducció de las passades si no'n modifiquessin trencant motllos vells y obrint de bat á bat las portas á totas quantas innovacions hagin resistit l'anàlisis dels homes entesos en qüestions pedagògicas.

No ignorèm que no és avuy l'oportunitat més oportuna pera demanar sacrificis á nostre Ajuntament, però tampoch creiem que s'hagi de fer porgar á tota una generació los pecats que poguessin cometer els homes deixant exausta la caixa municipal. Tinguem en compte que la generació que puja, un dia ó altre passarà balans de las bondats ó malícia dels homes que la precediren y que no és cap honra per ningú la maledicció dels que'n han de succeir. CARLES VIOLA.

MERCANTILISME

Segurament que tots mos lectors estarán tips d'haver llegit en los diaris de Madrid, que'l són catalans som uns egoïstes, que tot ho volen reduir á diners, que per uns quants quartos som capassos d'ofegar tot sentiment noble, y altres coses per l'istil, propias del egoisme catalán.

Aqui, naturalment, los tal elogis los sentim com qui sent plouer, mes no deixan de fer sos efectes en aquelles regions d'Espanya en que no pensa encara la gent d'altre modo ni per altre cervell que per los de la premsa rotativa de la Cort, y que considera com article de fà qualsevol tonteria insustancial que's publiqui en *El Imparcial, Herald, etz., etz.*

Precisament d'aquestas campanyas tan poches justas, ha nascut certa prevenció qu'en alguns indrets hi ha contra Catalunya, prevenció qu'és incapàs de tindrer qui'n conegui, mes que ab tot, han aprofitat los Goberns, pera allunyarnos tot lo possible de las demés regions y procurar que no paquin prou atenció ab los ideals catalanistas, únichs que poden trareus de l'estat atrassadissim en que en tots los ordres nos trobem.

Aquella gent que tant ha criticat lo carácter emprendedor y práctic dels catalans, que may estem més satisfechos que quan d'un modo digne y honrat havem guanyat lo pà de la familia; aquella gent de Madrid que segons los seus portavocis viu sols d'ideals, està donant un espectacle llastimós així que s'acostan las festas de la coronació del Rey, y devant la perspectiva dels cent mil forasters que segons los gobernadors hi aniran de províncies.

Al llegir lo telegrama que parlava dels cent mil forasters, verdaderament m'enviava enriurer, perquè se'm fà molt costa amunt qu'aquellos representants del poder central sàpiguan qui té ganas d'anar á la Cort y qui no'n té. Jo per la meva part no m'he decidit encara, y resulta que si hi vaig y no m'hi han comptat, en lloc de cent mil seran cent mil y un, y si no hi vaig y m'hi tenen comptat no més

(*) Pera que'l són nosaltres llegidors s'imposen las corrents que dominan entre la joventut intel·lectual del federalisme català, reproduïm ab molt gust l'article de Miquel Laporta qu'inserta el darrer número de *Joventut*.

Comentaris

[Quanta literatura]

A Barcelona ha començat a sortir una nova revista titulada *Luz*. Fins aquí res hi ha que dir, per més que de seguir així, donant tanta feina a les premsas, aviat hi haurà més periòdics que lligadors.

Lo que m'ha cridat l'atenció és que la tal *Luz* sigui porta-veu de l'associació de *matarifes* de Barcelona. Això no deixa de ser un cas nou entre una classe de gent, que no necessiten pera res la ploma y que si alguna afició se's li coneix no és certament la de la literatura, sinó la de l'art del *toreo*.

Luz, porta gravats y tot: vistes d'Espanya y de l'extranger y... lo retrato de la bella Otero, demonstrant ab aixòs *matarifes*, que llur ofici no'ls impideix rendir tribut à la belesa de la part contraria, y molt més quant la tal *beldad* és d'aquelles que fan tronar y plourer en lo demón.

Potser a l'Otero li farà poca gracia la *Luz*; però tira al dret que sempre és més agradable contemplar los retratos de novias macas, que si's hi passés pel cap publicar los dels bous de *buena estampa* que sacrifican a l'eschorrador.

Ara que'ls nostres regidors tenen entre mans la redacció d'un nou reglament pera l'eschorrador de Tarragona, tal vegada convindria exigir als *matarifes* notícies de literatura per si avuy o demà volen imitar als de Barcelona. Si arriba aquest cas, pensin que'l títol de *Laureles* hi escarria d'allò més y potser fins trobarian algún poeta de la classe de *quintos* qu'ls hi ompliria las quadras de quincalla.

Canalejas desacreditat

Un altre esperansa perduda.

En Canalejas, aquell regenerador com Polavieja, demòcrata de tota la vida y socialista d'anar per casa, ja no sab qui na paret toca. De res li ha valgut ésser l'autor del primitiu programa de l'actual govern, programa que'n Sagasta y Moret li aigualliren de tal manera que tota la democracia de l'ex-joven se'n anà riu avall. Si no'm compleixen lo meu programa, me'n aniré a casa—deya'n Canalejas; y en efecte no li han complert ni una aproximació, ni més ni menys qu'el general López, que també volia anar a Melilla ó a casa y no vá anar en lloch, fòra del tercer entorxat que's concedí ell mateix á tall de Juan Palomo.

Canalejas si que ha anat a algú puestot: á Cuenca. Allí, després d'un bon apat, va pronunciar un eloquent brindis. «En esta mesa en que hemos partido el pan se han fundido nuestros sentimientos. Cuanto yo valga, será vuestro. Yo os anticipo que habrá el crédito indispensable para las obras de la catedral.» Y com Canalejas té paraula de rey, diuen que concederà cent mil duros en lloch dels setze mil que's necessitaven pera aixecar lo campanar enderroc.

Posats á demanar, los de Cuenca se'n recordaren que allí tenen la llagosta y solicitaron un altre crèdit.... que naturalment los hi fou concedit. Es clar; com paga la pubilla!

Després d'aquest viatje triomfal, lo menys que podian fer los diputats era deixal descansar; però en Romero ho tenia disposat d'altra manera y al pobre Canalejas no li vá deixar ó sencer, ni com a demòcrata ni com a socialista més ó menys científich. Canalejas s'enfadá... y ja se sab, home enfadat, rellicsa; perque reliscada y grossa es sostenir en plé Congrés la teoria de la repartidora, referintse á las grans propietats que hi ha á l'interior sense cultiu de cap classe.

Això és anarquisme pur, cridaran los duchs y marquesos que posseixen fincas, però criar toros ó pera cassar, y aquí tenen á n'en Canalejas tot esglayat manifestant que havia anat un xic més lluny de lo que volia, enrabiat per las coses de Romero.

Com se'n dèu riurer en Moret de las ensopegadas del seu enemic! Vaja—dirá—dona recados á la quefatura!

Sóri en mitj de tot qu'en Canalejas, contestant á en Silvela s'ha rescabalat una mica, apelant al recurs suprem de l'Himne de Riego, que la majoria li aplaudí á tot drap. Sense això era home á l'aigua.

Aquí com al Masnou.....

A Stockholm y altres llochs de Suecia, s'han celebrat importants manifestacions públiques á favor del sufragi universal. Molt atrassats de comptes deuen anar los suecs, recordantse del sufragi universal, precisament ara qu'el sistema va resultar arrèu passat de moda y contraproduent per lo malejat que ésta.

Aquí quan feren lo que fan ara á Suecia, per poch se menján á n'en Cánovas per allò que digué de las dues pessetas, y de l'imperi de l'anissat. Això de l'anissat no recorda si va sortir dels llavis d'en Cánovas, però ho podia dir perque de segur ho tenia al pensament. Qu'el monstro, com li deyan allavors, se va quedar curt... no cal demostrarlo, puig lo sufragi universal de la manera que's practica á Espanya, és com á institució democràtica cent vegadas més despotà y anti-democràtic que'l sufragi restringit.

Les impuresas—com diria qualsevol orador cursi—que l'universalitat del sufragi'ns ha portat, no és gram que hagi arrelat ufaniament a Espanya, sinó gayre bé en tots los països que'l pateixen. Espanya, lo bressol de la civilització y de la democràcia, també fà lo que pot pera ellotarlo y's goberns no s'estan de recorrer als mateixos procediments que s'es-

tilan aquí pera guanyar eleccions, com ho han demostrat en las que's celebrauen lo diumenge. Ab tot deya un periòdic no's creu que aquestes eleccions, lo mateix que las passades, siguin un model de sinceritat. Voteran lo menys cent mil difunts, com han votat sempre, y's taberners serán los qu'en definitiva decidiran de la sort dels candidats, puig solzament a París, hi ha una taberna per cada cinquanta habitants. Un altre periòdic parla de diners sortits del ministeri de l'Interior, de la presió oficial escandalosíssima, d'empleys oferts á cambi de vots, etz., etz. Lo mateix, exactament lo mateix que á Espanya.

Ab això ja saben que França y Espanya se poden dir de tu en materia electoral, de lo que nosaltres ne podem estar d'allò més engreixits, puig los espanyols hem fet de mestres als francesos, ensenyàndolos per conducte d'en Cánovas que havia residit molts anys a Espanya, com y de quina manera podian desengrescar als de la *revanche*. En Constant apaguerà aplicar tan bé a França's procediments espanyols, que'l pobrec Boulanger, aquell brav general que ab lo seu hermós caball negre volia anar a Berlin, va quedarse a terra completaument derrotat.

Desde allavors, lo *manubrio* electoral funciona qu'és un gust, y ni'ls mateixos socialistas s'estan de donar toms a la maneta. D'aixòs podrán treurer la deducció qu'en *todas partes cuecen habas* y qu'en qüestió de democracia y bonas costums públicos, y si tant ho aprimén fins las privades, aquell que no la fà és perque no pot, y que quan se té la paella pel mànech á tots nos agrada fregrir al contrari.

Un regionalista de pega

En Silvela torna á fer *pinitos* regionalistes. Vegin lo que telegrafian:

«Refiriéndose al discurs del marqués de Mochales niega que los señores Durán y Bas y Polavieja tuviesen tendencias regionalistas.

No el regionalista lo era, he sido y soy yo, que allí donde veo un organismo fuerte acudo á atenderlo, aunque aquel carezca de simetría, porque esta última representa la atonía y la muerte.

Soy regionalista, dice, aunque esto me cuesta más de un disgusto, pues soy amigo de respetar el gobierno de las provincias cuando tienen buen régimen.»

Y quan tenen mal régimen, de que se rá partidari en Silvela? De malestarlo més, veritat? Vaja, que aquests grans estadistas partidaris del mausser pera soldre totas las qüestions, fan riurer encara que un hom no'n tinga ganas.

Era y soy regionalista, diu en Silvela sense recordarse que quan fou govern, atunyina als catalanistes de mala manera, de tant que ns estimava y ns volia. Si sent regionalista va fer lo que va fer, tremolin de pensar lo que hauria passat no sentire.

Crèguins Sr. Silvela; no'n vulgui fer de regionalista, puig ja ha passat lo temps de cassar alosas ab mirallets y ningú'l creurà. Ademés corre'l risch de qu'els seus compats amichs de provincias ho prenguin en serio això de que V. és regionalista y l'envihián a dida. Poch sabostè la tirria que'n tenen los silvelins de per aquí, y si avuy o demà V. los hi manés que defensassin lo regionalisme, primer se farian moros abans de confessar que s'hau equivocat y que en política han estat sempre á tres quarts de quinze.

La festa del treball

Lo 1.er de Maig, per lo que toca á Tarragona, passà tranquil y sense incidents. Al port treballà qui hi tingué feina, y á la ciutat solemnisen la diada quasi bé tots los oficis y d'una manera especial los constructors y tipògrafs, únichs que están organitzats d'una manera més ó menys perfecta. Així y tot, la festa quedà reduïda á la celebració d'un meeting al Teatre Principal, en lo qu'ls diferents oradors que hi prengueren part, se limitaren á fer propaganda socialista.

Atrets nosaltres per l'estimació que sentim per las classes treballadores, assistirem al Teatre, ahont nos poguerem convencer una vegada més de la cultura y sensatesa dels obrers tarragonins. Los atreviments de frasse foren escassos; lo apassionament sectari no'l vegeiem en lloch, ni en los oradors ni en lo públich. Com ja hem dit adans, la nota dominant del meeting fou la socialista, y encara, ab marcada tendència conservadora, cosa que no deví satisfer als comptadissims elements ácratas que hi vegeiem.

Això per lo que's refereix al matí. A la tarda, la major part de las famílies obres sortiren al camp, però no unides y confoses las unes ab las altres, com succeix en los països de carácter comunista, sinó separadas, formant cada una un tot perfecte y independent, donant la mostra de l'esperit individualista de la rasa catalana. Al demà, donchs, se predicà el socialisme, yá la tarde aquella mateixa massa que aplaudia als oradors del meeting, exercia y practicava'l particularisme, en la forma més eloquent y espontànea: la costú.

Y si—com molt bé digué un dels oradors al Teatre,—ahont meller se revela l'ànima d'un poble, no és en lo seu Art, en lo seu desenvolupament industrial, ni en la demés manifestacions de l'intel·ligència, sinó en las seves festas, que forma y de convindre en qu'el nostre poble no'n ha sigut, ni n'és, ni n'podrà ser mai de socialista, per més prediccions que senti y per més esforços que fassin los

nous apòstols d'aquesta idea, tan antigua com l'humanitat.

Això per una banda. Per otra part hem seguit ab curiositat lo mobiment en tot lo mon, ab motiu del portal telegràfic.

Las Trade Unions de Glasgow, la majoria de las demés ciutats del Reino Unit, han acordat celebrar la Festa del Treball avuy, per ser diumenge, justament que la manifestació tindrà més importància y's obrers no'ls perdran un dia de jornal. Una cosa semblant s'ha fet als Estats Units y fins a Alemanya, s'ha fet del modern socialisme. Y cal fer recordar que en aquells països los treballadors, en general, guanyan millors salaris, y no's celebren tantas festas com aquells, que en general, s'ben rara la setmana que no'ls ha una festivitat extraordinaria.

Es hora de que hi pensin los nostres obrers en lo que deixem apuntat; és la guin mostra del seu caràcter pràctic que senten predicar, moltes vegades contraries á la realitat dels fets y oposades á l'esperit y als sentiments del poble català. —O.

Los funerals del Dr. Robert a Vall

Tant aviat com la trista nova de la mort del Dr. Robert (g. a. C. s.) corre campant lo dol més intens y sentit. Vallenches catalanistes s'associaren a la greu tristesa de la pàtria per la pèrdua de un tant gran patrici, qui ab tanta noblesa y agnègació, en el curt espai de la vida de polítich, sapigué aplicar tan bé a França's procediments espanyols, que'l pobrec Robert, aquell brav general que ab lo seu hermós caball negre volia anar a Berlin, va quedarse a terra completaument derrotat.

Des de llavors, lo *manubrio* electoral funciona qu'és un gust, y ni'ls mateixos socialistas s'estan de donar toms a la maneta. D'aixòs podrán treurer la deducció qu'en *todas partes cuecen habas* y qu'en qüestió de democracia y bonas costums públicos, y si tant ho aprimén fins las privades, aquell que no la fà és perque no pot, y que quan se té la paella pel mànech á tots nos agrada fregrir al contrari.

Un regionalista de pega

En Silvela torna á fer *pinitos* regionalistes. Vegin lo que telegrafian:

«Refiriéndose al discurs del marqués de Mochales niega que los señores Durán y Bas y Polavieja tuviesen tendencias regionalistas.

No el regionalista lo era, he sido y soy yo, que allí donde veo un organismo fuerte acudo á atenderlo, aunque aquel carezca de simetría, porque esta última representa la atonía y la muerte.

Soy regionalista, dice, aunque esto me cuesta más de un disgusto, pues soy amigo de respetar el governo de las provincias cuando tienen buen régimen.»

Y quan tenen mal régimen, de que se rá partidari en Silvela? De malestarlo més, veritat? Vaja, que aquests grans estadistas partidaris del mausser pera soldre totas las qüestions, fan riurer encara que un hom no'n tinga ganas.

Era y soy regionalista, diu en Silvela sense recordarse que quan fou govern, atunyina als catalanistes de mala manera, de tant que ns estimava y ns volia. Si sent regionalista va fer lo que va fer, tremolin de pensar lo que hauria passat no sentire.

Crèguins Sr. Silvela; no'n vulgui fer de regionalista, puig ja ha passat lo temps de cassar alosas ab mirallets y ningú'l creurà. Ademés corre'l risch de qu'els seus compats amichs de provincias ho prenguin en serio això de que V. és regionalista y l'envihián a dida. Poch sabostè la tirria que'n tenen los silvelins de per aquí, y si avuy o demà V. los hi manés que defensassin lo regionalisme, primer se farian moros abans de confessar que s'hau equivocat y que en política han estat sempre á tres quarts de quinze.

Lo dol fou presidit pel president de l'Associació Catalanista, D. Fidel de Moragas, al que acompañaren disimbs membres de l'Associació, y molts edificis vallenches, sobrestituts entre les moltes persones que hi assistiren, les Srs. metges de la població, que tan digna y cristianament pagaven son tribut en la ciència patològica.

L'assistència fou ben notable, per nombre com per la qualitat dels assistents. La de les senyoras, quin dol presidí Donya Pilar de Moragas, fou esculturísimia y ben visible.

En fi, sens detallar més noms ni canvis més entitats de las imprescindibles, hem de dir que la població de Valls, ha rendit son tribut al patrici Dr. Robert de una manera encar que humil, ben esplèndida, no quedantse gens al derral en aquesta manifestació de tristes penitències a les dels altres pobles de Catalunya, si's té en compte'ls medis de qu'és possa y del mal temps y pluja que segurament privarián a algúns de assistir.

Ben satisfeta pot estar l'Associació Catalanista de Valls, de las horas cristianas qu'en memoria del patrici que plora y plorarà tot Catalunya, lo donen Robert, ha celebrat, encomanant a la població dol de tota la pàtria y considerantla á pregat pels difunts qu'en brega de la vida han sabut defensant dignament. Al cel sia'l Dr. Robert.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 4.—Sants. Silvà y Magí, i Agustí, i Pau. —Dilluns, 5.—La Conversió de Sant Agustí, y sts. Pío V. y Miquel Arcàngel. —Dimecres, 6.—Sants Joan Baptista, Hilari, Gerunci, Necessi y Teodomir. —Dimarts, 7.—Sants Joan Baptista, Hilari, Gerunci, Necessi y Teodomir. —Divendres, 8.—Sants Joan Baptista, Hilari, Gerunci, Necessi y Teodomir. —Dissabte, 9.—Sants Joan Baptista, Hilari, Gerunci, Necessi y Teodomir. —Diumenge, 10.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 11.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 12.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 13.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 14.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 15.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 16.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 17.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 18.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 19.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 20.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 21.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 22.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 23.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 24.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 25.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 26.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 27.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 28.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 29.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 30.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 31.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 1.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 2.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 3.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 4.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 5.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 6.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 7.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 8.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 9.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 10.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 11.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 12.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 13.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 14.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 15.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 16.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 17.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 18.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 19.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 20.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 21.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 22.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 23.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 24.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 25.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams. —Dissabte, 26.—Sants Joaquim i Anna. —Diumenge, 27.—Sants Joaquim i Anna. —Dijous, 28.—Sants Joaquim i Anna. —Vendredi, 29.—Sants Joaquim i Anna. —Sant Antoni ab Abrahams

Pastillas Morelló

AL POBLE

Confiat á nosaltres l'honorós encarrech d'iniciar y desenrotellar la suscripció tarragonina pera'l monument que á Barcelona s'ainxerà á la memoria de l'insigne patrici Doctor Don Bartomeu Robert, vos convidém á cooperar á tan noble obra.

Qui senti bategar en son cor l'esperit de pàtria, qui aymí la ciència, qui admirí las virtuts morals y cívicas que resplandien en l'ilustre defensor de Catalunya, no'n negarà'l seu concurs.

Lo monument al Doctor Robert, ensenyárá á las vinentes generacions lo camí que deuen seguir per l'enobligament de la Pàtria y serà exemple vivent pera tots los que de veritat desitjan la salvació d'Espanya.

Tarragona 3 de Maig de 1902.—Antoni Lopez Bertrán, president.—Emili Borrás, tesorero.—Robert Guasch, secretari.

Vocals: Antoni Rabadá.—Joseph Maria Boxó.—Enrich Ventosa.—Francisco ixart y Moragas.—Antoni Rossell y Porta.

Pessetas.

Antoni Lopez Beltrán.....	10
Emili Borrás.....	10
Robert Guasch.....	10
Antoni Rabadá.....	10
Joseph M. Boxó.....	10
Enrich Ventosa.....	10
Francisco ixart.....	10
Antoni Rossell y Porta.....	10
Agustí M. Gibert.....	10
Rafel Teixidó.....	5
Eugenio Saugar.....	5
Pere Lloret.....	2
Agustí Ferrer.....	5
C. Oliva.....	1
P. A.	5
Joan Pallarés.....	5
Gil Soler.....	2
Enrich Baixeras.....	2
Pere Redón.....	1
Joseph Betriu.....	3
C. A.	1
Joseph Romaní.....	1
Sadurní Ginesta.....	2
Trifón Bas.....	5
Manel Mercadé.....	2
Antoni Grau Serra.....	1
Frédéric Vidal Ferre.....	2
Miquel Grau.....	1
Francisco Vidal Fontanals....	2
Joseph Vidal y Fontanals....	2
TOTAL.....	145

Queda oberta la suscripció en la Redacció de LO CAMP DE TARRAGONA y en las dels demés periódichs que vulgan adherirshi.

NOVAS

En la sessió celebrada'l divendres per l'Ajuntament, se tractaren diferents asumptos de poca importància y tots ells de despàs ordinari.

S'acordá passés á la Comissió de consums la contestació donada per lo Sindicat de consums sobre'l cumpliment d'un contracte ab l'Ajuntament.

Va resultant celebre lo que passa ab lo Sindicat; valentse de sutilses y interpretacions acomodaticias. Tarragona paga avuy per consums lo mateix que abans de disposarse fos rebaixat lo deu per cent, resultant aqueix benefici completamente fictici, ab la particularitat de que se vén aclar que l'objectiu del Sindicat no's altra qu'anar guanyant temps y més temps, tardar setmanas pera contestar una senzilla comunicació y anar cobrant lo indegut.

Es aquesta una situació que l'Ajuntament no pot ni deu tolerar per més temps y que de tolerar-se per part de questa corporació, fará necessari acudir ahont siga exigint lo cumpliment de la llei al Sindicat.

Avuy y en lo Saló de Llotja tindrà lloc á Barcelona la poètica festa dels Jochs Florals, festa de la que arrancarà'l renaixement literari de nostra terra, renaixement que ha portat després lo catalanisme, avuy en dia tant potent y del que cal esperar la verdadera regeneració de la terra.

Lo primer diumenge de maig és donch un dia memorable pera tot bon català, y segur estém de que tots los que no poden tindren lo gust d'assistir á l'explanador acte dels Jochs Florals hi serèm presents ab lo cor, aplaudint als poetas y escriptors que cantant sempre l'amor á la terra, tant han fet pera despertar en nostre poble l'esperit d'engrandiment y de benestar á què té dret per sa historia.

En lo número proxim nos ocuparem ab alguna extensió de l'esmentada festa que aquest any resultarà tant ó més graniosa que's passats.

Lo passat dijous aparegué totalment reformat, en gran tamany, ab variadíssimas seccions y complerta informació que'l fan un dels millors diaris de Catalunya, nostre estimadíssim confrare barceloní *La Renaixensa*.

L'ilustre degà de la premsa catalana, que per espay de trenta dos anys ve propagant ab fè y coratje sempre crei-

xents, la causa de las reivindicacions del nostre poble, qu'és la causa de la ralhó y de la justicia, seguirà inspirantse en lo mateix criteri ampli, transient y veramente democràtic que informan las salvadoras doctrinas del Catalanisme.

La Redacció de *La Renaixensa*, formada ab la base de sos antichs y fermos sostenedors, ha aplegat á son entorn, nous elements ardits y entusiastas que satisfarán las exigencias del gust modern y portarán fresca sava que ha de nodrir y escampar arreu los fructs d'una propaganda honrada, de pau, de germanor y d'amor patri.

Pera's que fà tant temps venim treballant y lluytant per Catalunya, l'aparició de la nova *Renaixensa* és motiu de goy y d'alegría immensa. Ella'n demosta que no ha sigut inseconda la sembrada que s'ha fet per espay de trenta dos anys; ella'n assenyala la creixensa que han obtingut los nostres ideals; ella'n diu ben clar lo que podem esperar pel pervindre d'aquesta acció social moralisadora y patriòtica, que tot just nada á la vida s'ha guanyat lo cor de tots los catalans honrats y dignes.

Benvinguda la nova *Renaixensa*. Son mellorament y son progrès, proba eloquenta de la robustesa del Catalanisme militant, nos deixa entrevére pera ben aviat lo triomf definitiu de las nostras doctrinas.

Nostra més coral salutació y enhorabona á la Redacció de *La Renaixensa*. I Avant sempre!

En la sessió celebrada lo dimars passat per la Diputació Provincial á proposta del Sr. Olesa qu'ho feu en termes enlavrats s'acordà haver vist ab sentiment la mort del Dr. D. Bartomeu Robert, verdadera gloria de la patria catalana.

També á proposta del Sr. Fábregas s'estengué la mateixa demostració de pésam á D. Francisco Pi y Margall.

Intervinqueren en la discussió varis senyors diputats, acordantse que's comuniqués á las respectivas familias lo sentiment causat á la Corporació provincial per la pèrdua dels eminentes patrícies y homens honrats, senyors Pi y Robert.

De la Junta Permanent de l'Unió Catalana, hem rebut invitació pera contribuir á la suscripció oberta pera aixecar un monument á l'insigne patrici doctor Robert.

Com ja diguerem en lo nombre passat s'havia ja á aquest objecte constituit una Junta pera recullir fondos. Avuy publicuem l'alocució que dirigeix al públic y la primera llista de suscripció.

Tením las mellors notícias sobre l'enllàs Reus de las líneas fèrreas, assumptu de grandíssim interès pera Tarragona, Creyém que prompte's resoldrà favorablemente l'expedient ab las proposicions ja presentadas per la Companyia de Madrid-Saragossa-Alacant; y es molt possibile que ab dita resolució coincideixi l'establiment de billets económichs de anada y de tornada á Tarragona durant la temporada de banys, cosa que fins avuy no s'havia pogut aclarir, mentren gaudeixen aquest benefici las poblacions de Vilanova, Sitges y altres; y tal volta ab l'aclarament de certs conceptes que ha fet la persona autorisadíssima que tant s'interessa per nostra ciutat, á la que tant estima, se facilitará la pronta desaparició de l'edifici que fou estació de Reus y que tant enlletgeix la plassa d'Olòzaga.

Com indicarem en lo nombre propassat, publicuem l'hermosa y sentida comunicació quel'«Associació Catalanista de Tarragona y su comarca», rebé de la Lliga Regionalista contestant á la en que se li donava'l pésam per la mort del doctor Robert.

Diu aixís: «...»

«...»

«...»

«...»

«...»

Obran per inhalació dels agents antisséptichs, anti-catarrals y anti-asmatítics que's despenen mentres van desfentse per la boca. Curan la TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, ETC. Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malalties del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los debilitats. De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4, Barcelona.

AVÍS PACIÁ MANUEL

participa á sa nombrosa clientela y al públic en general, que ha trasladat son Establiment á la mateixa Rambla de Sant Joan, n.º 50, entre's de la més gran de las resignacions pera al mateix temps que preus molt econòmichs.

Especialitat en abrichs de senyoras

Lo desconsol qu'aquesta desgracia ha produït en los Srs. Ruiz y Hebrard és intensíssim, mes tingan per segur que en sa pena los accompanyan tots sos amichs entre's que'n hi comptèm, desitjantlos-hi la més gran de las resignacions pera soportar tant gròs infortuni.

L'enterro tindrà lloc aquesta tarde á las sis.

Dintre de la gravetat sembla haver millorat un poch en sa dolensa la respectable Sra. D.ª María Teresa Folch, viuda de Folch.

Molt desitjém qu'aquesta melhora vagi fentse més franca tornant la tranquilitat á latribulada familia.

Ha sigut molt comentat l'accord de l'Ajuntament de Barcelona de no destinar cap suma á las festas que's tractava de fer en lo mes actual y donar en cambi gran explendor á las tradicionals festas y firas de la Mercè.

De l'Alcaldia hem rebut un bándol ab acertadas disposicions sobre'l cumpliment de la llei de cassa.

Nos sab greu de no poguero publicar perque á l' hora en que s'en entregá teníam ja molt adelantada l'edició.

Pera consultar ab los metjes qu'assisteixen á la distingida Sra. D.ª Josepha Miralles de Montañés, estigué en aquesta ciutat lo dimars passat, lo reputat metje y rector de l'Universitat de Barcelona Dr. Rodriguez Mendez.

La Sra. de Montañés seguix ab lo mateix estat de gravetat, que desitjariam pogues ésser vensut per la ciencia.

La melhora iniciada en l'enfermetat del insigné poeta Mossen Jacinto Verdaguer se va acentuant.

Es ab ver gust que donèm aquesta nova, gust que serà major lo dia que Mossen Verdaguer se vegi per complir lliure de sa dolensa.

L'amich Anglès ha tingut l'amabilitat d'enviarnos un paquet de *Biscuits modernistas*, que son d'allò més esquisits.

Arahim lo present.

Lo vapor holandés «Ariadne» qu'havia sortit d'aquest port ab cargament de ví pera Alemanya y Holanda, á conseqüència d'un xoch ab altre vapor sufri grans averías, havent tingut que refugiarse lo 23 del prop-passat Abril al port de Málaga.

Allí l'«Ariadne» repararà averias y probablement la carga la portarà á son destí lo mateix barco. Fins ara sols s'ha descarragat la bodega de proa sortint la càrrega sens mulladura ni averias.

Nos diuhem d'Esplugues de Francolí, que los elements catalanistes d'aquesta important població, al reunirse aquests días ab lo trist motiu de la mort del doctor Robert, varen iniciar l'idea de fundar un'Associació. Acullida ab gran entusiasme, se treballa activament en posarla á la pràctica, ab gran satisfacció de la comarca en general.

Nostre bon amich lo distingit artista D. Félix Ribas té bastant adelantats los treballs de construcció de l'altar major pera la parroquial iglesia de St. Joan de nostra ciutat.

Tenim las mellors notícias d'aquesta obra d'art, de la que'n ocuparèm ab alguna extensió en algun dels próxims números.

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»

«...»</

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.—**Tortosa.**—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més de un any de una escròfularcònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presentan per aquests cassos, vaig ensenyjar los **Hipofosfits Climent**, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—**Dr. Siloniz**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.—**Tortosa.**—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'**Asthenia** presentats á la meva clínica á causa d'afeccions genitales provinentes de la falta de fixesa de las viscera abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

**COLONIALS Y QUEVIURES
DE Joseph Cardona**

Fruixos colonials y conservas de totas classes. Vins, llicors y xampans. Formatges, mantega, embutits, ceras, cafès, xacolatas, sucre, pastas pera sopa, etc.

Portalat, 1 y Plassa de la Font, 51.—Tarragona.

Magnanaria agricola, industrial y vinicola

Compleix assortit en ferreteria

Marcelí Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA
Unich representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C., constructors d'aràdas y bògits pera fondas llauradas y demés màquines agrícoles.

**LA JOYA DEL CENTRE
ESTABLIMENT DE BEGUDAS**

JOSEPH RIOLA
22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22

Se despatxan tota classe de vins y llicors de les més acreditadas marcas á preus molt econòmichs.

Se serveix a domicili.

BELLOTGERIA

DE

E. RIGAU

Baixada de Misericordia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totas classes y preus. Taller de composturas.

La Menorquina

PASTELERIA Y CONFITERIA

DE
Ramón Montserrat
Major, 32, cantonada al del Abad
Tarragona

Aquest establiment ofereix al públic á més de tot lo relacionat ab sa classe la especialitat en guirlaxes del Pilar y Belgas.—Cafès torrats diariament.—Xerez y Xampans de totas marcas.

Se serveixan bodes y bateigs

Gran fàbrica de braguers

34, Unió, 34

Hernadios (TRENCAKS)

Aquest establiment compia amb los avènços mes moderns y pràctics que la ciència requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdichs.

Especialitat en lo bragger Articular Regulador Sistema Moniserrat y ab lo tractament de les trençadures.

Grans existéncies en braguerets de goma pera la curació radical de las trençadures congènitas y adquirides de l'infància y tot lo concernent á Cirujia y á Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metes que dan tingut ocasió de coneixela, tant per los gèneros de son catálech com per los preus reduïts.

PERE MONTSERRAT. Unió, 34.—TARRAGONA

BOTIGA DE VARIS GENEROS

J. GUÈLL
39, Major, 39.—TARRAGONA

Capas de 3 á 15 duros

Gran existencia en capas de classe superior ab elegantes y variades giras á preus de fàbrica.

Ademés hi ha un complet assortit de gèneros pera senyors y senyors, propis de la present estació.

Camiseria, sastreria y gèneros de punt.

Mundos, paraguas y cotillas.

Llensos de coto, de 8 pams ample per 13 y 1/2 de llarg, á 10 rals un.

Tancat los dies de festa

39, Major, 39.—TARRAGONA

Emulsió Nadal

Única que conté un 80 per 100 d'oli pur

de fetge de bacallà y glicerofosfats y hipofosfats de cal y de cosa. Aprobada y recomenada pel Col·legi Medich oficial de Barcelona y analitzada per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia á l'Universitat de Madrid. Es aliment, lleminadura y medicament tònic y estimulant del desenvoluplo fisich; aumenta la secreció de la llet; ajuda la creixensa dels ossos y l'trençar las dens; d'efectes positius en las embraçadas y en l'infància. Es crema clara, blanquísima y la mes agradable ('s conserva sempre.)

Cura la tos, catarratos, bronquitis, tisis, escrofulas, hifnotisme, raquitisme, debilitat, poaire, reumatisme, diabetes etz. etz.

Rebutjar las similars y estrangeras, que no receptan. despatxans ni prenen los bons espanyols. De venda, en totas las farmaciacs.

Depòsit: Dr. Andreu, L. Gaze Barcelo-

na G. García, Martín y C. y Fernández, 4.

Madrid y en totas las capitals y poblacions importants, M. Nadal, Tarragona.

Pianos

convencional, desde 10 pessetas al mes.

S'afinan y componen tota mena de instruments de música á preus reduits.

Antich y acredita magatzem de música de

de las acreditadas fàbricas de Chassaigne frères, Ortiz y Cussó.

Armoniums y tota classe d'instruments de música.

Se'n llogan de nous y usats á preus

ANTONI ICART Y ALASA
23, San Agusti, 23.—TARRAGONA.—23, San Agusti, 23

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'offerir á sos nombrosos clients y al públic en general, lo **Gabinet Odontològich** que ab los millors avensos de la **Odontologia** moderna ha estableit á

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1er (cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tivoli y Novetats) y fentlos hi així mateix avinent que opera tots los dilluns á REUS en sa antiga clínica dental

Plaça de Prim, núm. 2, primer pis de LAS 9 DEL MATÍ Á LAS 5 DE LA TARDE

Labors agrícolas á vapor

En la Redacció y Administració de **L'Art del Pagés, Prímpresa, 11, principal, 1.º, Barcelona**, se donarà rahó de las condicions econòmicas pera desfondar terrenos peral cultiu de vinya y altres plantas, per medi dels aparatos més perfeccionats que's coneixen fins avuy.

Per informes dirigir-se á D. Francisco X. Tobella, qui facilitarà notes de preus per desfondar desde un á tres pams de fondaria.

Calefacció per petroli

Economia Comoditat

BON CALOR SENS OLOR

Higiene ni perill

Calorifer DITMAR

PR. 15 PESETAS PER TOTA ESPANYA

MARIÁN CLANXET

Carrer de la Unió, 14, Tarragona

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antisèptiques.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aygues minero-medicinals

TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICOS

DE

SEBASTIA CARDONA

Trobarán los aficionats á la fotografia un assortit complert de cambres, trépeds, cubetas, prempses escredoras, d'ús d'agua, esfumadors, calibres, fanals de varias formes, cartolinas, paper citrat Lumière, paper bromurat il·lort, placas porcellanas, targetas postals sensibles, esterescòpicas y vistes esterescòpicas y bany viratge combinat.

Dipositar del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca "Tambour".

Cambra instantànea. Llamp exprés

Periscope-Delta diafragma iris

Express mínim 6 1/2 per 9 ab 6 "

de campanya instantànea Periscope-Delta (Stereoscòpica)

Tinch lo gust de participarà una nombrada clientela, que he rebut les cambres Stereoscòpicas (Delta-cartouche) ab propietat de poguer aplicar placas y pel·lícules. Premiada a l'exposició de París ab medalla d'or. Unica casa á Espanya que's troben en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més rápid, no s'altera ni taca

PREUS SENS COMPETENCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI Á DISPOSICIÓ DELS CLIENTS

APODACA, 27, Y PLASSA D'OLÓZAGA, 9, TARRAGONA

EXCELCEER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bò, que resiste tota prova al devall d'un canal.

Ademés, també té uns vanos ab uns pintats tan rebòns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer millor, apropósito per regalos;

causen gran admiració.

Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastòns, parassols de totas menes que són mol, barato y bons.

Millor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

de las acreditadas fàbricas de Chassaigne frères, Ortiz y Cussó.

Armoniums y tota classe d'instruments de música.

Se'n llogan de nous y usats á preus

CLINICA DENTAL

DE

D. FULGENCI AGUSTÍ ALEU

PROFESSOR-DENTISTA

Uniò, 44, pral.—Tarragona

Curació prompta de las malaalties de la boca y dents. Extracciones sense dolor.

Orificacions, empastaments y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparells de totas classes y empleo de tots los anestèstics coneguts.

CONFITERIA

DE

Joan Ruiz y Porta

Procurador

Méndez Núñez, 16, 2.º—TARRAGONA

La véritable propaganda

és farà usant tots los catalans l'inmillorable Paper de fumar CATALUNYA.

Negoci lucratiu

Venda de varias participacions,

de la societat tarragonina Pedrol y Companyia, domiciliada en aquesta ciutat y dedicada á l'extracció de matèries fecals, pel sistema «INODORO».

Darán rahó á l'Administració d'aquest setmanari.

CONFITERIA

DE

Joan Serra

23, COMTE DE RIUS, 23

En aquest antich y acreditat establiment hi trobarà un gran assortit de dolços exquisits y vins i llicors del pais y extranger de totas classes y preus.

Serveys complets per casaments y bateigs.

SABATERIA

DE